

Rzemiosło.

Dz.U.2020.2159 t.j. z dnia 2020.12.04

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 13 lipca 2025r.

Wejście w życie:

1 maja 1989 r.

USTAWA

z dnia 22 marca 1989 r.

o rzemiośle

(T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2159; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2025 r. poz. 769.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Działalność zaliczana do rzemiosła]

Przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086) mogą wykonywać tę działalność z zachowaniem warunków określonych w niniejszej ustawie. Działalność takich osób jest zaliczana do rzemiosła.

Art. 2. [Pojęcia rzemiosła i rzemieślnika]

1. ¹ Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez:

- 1) osobę fizyczną z wykorzystaniem jej pracy własnej i kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub
- 2) wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza w ramach tej spółki jest wykonywana z wykorzystaniem pracy własnej oraz kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle co najmniej jednej osoby fizycznej, która jest wspólnikiem:
 - a) tej spółki cywilnej lub

b) spółki handlowej, z wyłączeniem spółki partnerskiej, będącej współnikiem tej spółki cywilnej

– jeżeli wspólnicy tej spółki cywilnej łącznie spełniają warunki do uznania za mikroprzedsiębiorcę, małego przedsiębiorcę albo średniego przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r.

- Prawo przedsiębiorców, lub

3) spółkę jawną z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika będącego osobą fizyczną oraz jego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle - jeżeli ta spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, lub

4) spółkę komandytową z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika będącego osobą fizyczną oraz jego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle - jeżeli ta spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, lub

5) spółkę komandytowo-akcyjną z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika będącego osobą fizyczną oraz jego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle - jeżeli ta spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, lub

6) spółkę kapitałową z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika albo akcjonariusza będących osobami fizycznymi oraz ich kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle - jeżeli ta spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

1a. (uchylony).

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. ² Rzemiosłem:

1) nie jest działalność handlowa, transportowa, wytwórcza i usługowa artystów plastyków i fotografików oraz lecznicza, z wyłączeniem usług optyków okularowych oraz protetyków słuchu;

2) nie są usługi hotelarskie oraz usługi świadczone w ramach wykonywania wolnych zawodów.

5. (uchylony).

6. ³ Rzemieślnikiem jest:

1) osoba fizyczna, o której mowa w ust. 1 pkt 1;

2) wspólnik spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nie wspólnie działalności gospodarczej - jeżeli spełniają one indywidualnie i łącznie warunki określone w ust. 1 pkt 1;

3) spółka jawna wykonująca działalność gospodarczą z wykorzystaniem pracy własnej wszystkich wspólników będących osobami fizycznymi oraz ich kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, jeżeli jest ona mikro-przedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

4) spółka komandytowa osób fizycznych wykonująca działalność gospodarczą z wykorzystaniem pracy własnej wszystkich wspólników oraz ich kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

5) spółka komandytowo-akcyjna osób fizycznych wykonująca działalność gospodarczą z wykorzystaniem pracy własnej wszystkich wspólników oraz ich kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

6) jednoosobowa spółka kapitałowa, powstała na podstawie art. 551 § 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą z wykorzystaniem pracy własnej oraz kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, jeżeli powstała spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

7) spółka, o której mowa w pkt 3-5, jeżeli wykonuje działalność gospodarczą z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika oraz jego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, pod warunkiem że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępní lub zstępní wspólnika;

8) wspólnik spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nie wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza jest wykonywana z wykorzystaniem pracy własnej co najmniej jednego wspólnika oraz jego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, pod warunkiem że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępní lub zstępní wspólnika oraz wszyscy wspólnicy łącznie są mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

7. ⁴ Rzemieślnikiem jest również:

1) wspólnik spółki cywilnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, inny niż wspólnik spółki cywilnej, o którym mowa w ust. 6 pkt 2 i 8,

2) spółka, o której mowa w ust. 1 pkt 3-6, inna niż spółka, o której mowa w ust. 6 pkt 3-7

– pod warunkiem zrzeszenia się w jednej z organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, o

których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

8. ⁵ Podmioty, o których mowa w ust. 7, nabywają status rzemieślnika z dniem podjęcia przez właściwy organ statutowy organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła uchwały o przyjęciu przedsiębiorcy do tej organizacji.

Art. 3. [Dowody kwalifikacji zawodowych rzemieślnika; egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych]

1. Dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle są:

- 1) dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej, ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła;
- 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła;
- 3) świadectwo czeladnicze albo tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła;
- 4) zaświadczenie potwierdzające posiadanie wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

1a. Informacje o dowodach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, podlegają udostępnieniu w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1291, 1495 i 1649).

2. Osoba fizyczna, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 8, oraz wspólnik spółki, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3-7, jest obowiązany wykazać się innymi dowodami kwalifikacji zawodowych niż określone w ust. 1, jeżeli z przepisów odrębnych ustaw wynika obowiązek posiadania takich kwalifikacji.

3. Dyplomy mistrza i świadectwa czeladnicze mogą być wydawane przez izby rzemieślnicze osobom, które złożyły stosowne egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych.

3a. Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła stanowią standardy wymagań egzaminacyjnych ustalone przez Związek Rzemiosła Polskiego, z zastrzeżeniem ust. 3b.

3b. ⁶ Podstawę przeprowadzania egzaminu czeladniczego w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245), stanowią wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

3c. Nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych sprawuje Związek Rzemiosła Polskiego przez:

- 1) przeprowadzanie, zgodnie z planem nadzoru, co najmniej raz w roku kontroli działalności komisji egzaminacyjnych;
- 2) rozpatrywanie nieuwzględnionych przez izbę rzemieślniczą skarg kandydatów dotyczących

prawidłowości przeprowadzenia egzaminu;

3) analizowanie wyników egzaminów oraz formułowanie wniosków.

3d. Osoby wykonujące czynności z zakresu nadzoru mają prawo wstępu w charakterze obserwatora na egzamin, po uprzednim powiadomieniu właściwej izby rzemieślniczej, oraz wglądu do prowadzonej przez komisję egzaminacyjną dokumentacji komisji.

3e. Osoby, o których mowa w ust. 3d, mogą wydawać komisjom egzaminacyjnym zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności nadzoru. Komisja egzaminacyjna w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Związku Rzemiosła Polskiego. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Związek Rzemiosła Polskiego komisja egzaminacyjna jest obowiązana powiadomić Związek Rzemiosła Polskiego o realizacji zaleceń w terminie 30 dni.

3f. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności komisji egzaminacyjnych Związek Rzemiosła Polskiego może wezwać komisję do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, a w przypadku nieusunięcia uchybień - odwołać osoby wchodzące w skład komisji lub cały skład komisji albo unieważnić egzamin w całości lub w części.

3g. Izba rzemieślnicza:

- 1) zatwierdza zadania i pytania egzaminacyjne, opracowane na podstawie standardów wymagań, o których mowa w ust. 3a i 3b;
- 2) zatwierdza szczegółowe kryteria oceniania;
- 3) dopuszcza kandydatów do egzaminów;
- 4) informuje kandydatów o wysokości opłaty za egzaminy - przy czym opłata wynosi za egzamin:
 - a) mistrzowski - 1400,00 zł,
 - b) czeladniczy - 700,00 zł,
 - c) sprawdzający - 250,00 zł,
 - d) poprawkowy - 50% opłaty określonej w lit. a albo b;
- 5) prowadzi dokumentację komisji egzaminacyjnej, w tym ewidencję egzaminów;
- 6) rozpatruje skargi kandydatów dotyczące prawidłowości przeprowadzenia egzaminu;
- 7) organizuje szkolenia dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych według programu ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego.

3ga. Opłaty, o których mowa w ust. 3g pkt 4 lit. a-c, podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w poprzednim roku kalendarzowym wynosi co najmniej 99%.

3h. Izba rzemieślnicza może zwolnić osobę przystępującą do egzaminu z opłaty, o której mowa w ust. 3g pkt 4.

3i. Osoby dorosłe uzyskujące i uzupełniające wiedzę i umiejętności zawodowe w formach pozaszkolnych, określonych w odrębnych przepisach, mogą przystąpić do egzaminu sprawdzającego wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła

Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass), umieszczenie znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), a także sposobów wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

4a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, powinno uwzględniać w szczególności wymagania, jakim powinny odpowiadać osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnych, zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych oraz możliwość zwolnienia z części egzaminu osoby przystępującej do egzaminu.

5. Rzemieślnicy zatrudniający pracowników w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle obowiązani są spełniać warunki określone odrębnymi przepisami oraz być członkami jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

6. Przygotowanie zawodowe w rzemiośle realizowane jest na zasadach dualnego systemu kształcenia. Nadzór nad jego przebiegiem sprawuje izba rzemieślnicza lub z jej upoważnienia cech, którego członkiem jest rzemieślnik.

Art. 3a. [Tytuł honorowy "Mistrz Rzemiosł Artystycznych"]

1. Rzemieślnikowi - osobie fizycznej posiadającej znaczący i uznany dorobek zawodowy w zakresie wytwarzania lub odtwarzania przedmiotów o charakterze artystycznym lub zabytkowym, naprawy i konserwacji takich przedmiotów, naprawy i konserwacji zabytkowych obiektów budowlanych oraz świadczenia usług związanych z artystycznym zdobieniem obiektów budowlanych może zostać nadany tytuł honorowy "Mistrz Rzemiosł Artystycznych".

2. Tytuł honorowy "Mistrz Rzemiosł Artystycznych" nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb nadawania tytułu honorowego "Mistrz Rzemiosł Artystycznych",
- 2) podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o nadanie tytułu,
- 3) warunki, jakie musi spełniać wniosek o nadanie tytułu,
- 4) wzór dyplomu potwierdzającego nadanie tytułu

- mając na względzie wspieranie zanikających zawodów oraz promocję umiejętności istotnych dla funkcjonowania wielu dziedzin kultury i sztuki jak również ochrony dziedzictwa narodowego.

Podstawowe prawa i obowiązki rzemieślnika

Art. 4. [Uprawnienia rzemieślnika]

1. Rzemieślnik ma prawo:

- 1) zrzeszania się w organizacjach, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3, na zasadach określonych w ustawie;
- 2) wybierać i być wybieranym do organów samorządu gospodarczego rzemiosła;
- 3) korzystać z uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania oraz zwolnień i ulg podatkowych na zasadach powszechnie obowiązujących przedsiębiorców.

1a. ⁷ Prawo, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przysługuje również wspólnikowi spółki cywilnej oraz spółkom, o których mowa w art. 2 ust. 7.

2. W przypadku śmierci osoby fizycznej posiadającej kwalifikacje, o których mowa w art. 3 ust. 1, współmałżonek pozostający do chwili śmierci na jego utrzymaniu oraz małoletni zstępni mają prawo nadal wykonywać rzemiosło w warunkach i na zasadach obowiązujących tę osobę.

3. Na rachunek zstępnych rzemiosło może być wykonywane przez ustawowego opiekuna do czasu osiągnięcia przez nich pełnoletności lub ukończenia nauki w szkołach ponadpodstawowych lub wyższych.

4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 2, przysługują także pozostającym na utrzymaniu osoby fizycznej posiadającej kwalifikacje, o których mowa w art. 3 ust. 1, do chwili jej śmierci pełnoletnim zstępnym pobierającym naukę w szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych lub wyższych przez okres pobierania przez nich nauki w tych szkołach.

5. W przypadku gdy dany rodzaj rzemiosła może być wykonywany wyłącznie po wykazaniu się przez osobę fizyczną posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art. 3 ust. 1, innymi dowodami kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 3 ust. 2, małżonek lub zstępni, o których mowa w ust. 3 i 4, wykonują działalność za pośrednictwem osoby posiadającej wymagane kwalifikacje.

Art. 5. [Obowiązki rzemieślnika]

1. Rzemieślnik jest obowiązany przestrzegać zasad etyki i godności zawodowej.

2. Szczegółowe zasady etyki zawodowej i rzetelnego wykonywania rzemiosła cechowego określa samorząd gospodarczy rzemiosła.

3. Przepis ust. 1 dotyczy także członków organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, o których mowa w art. 7 ust. 7 pkt 1.

Art. 6. [Odpowiedzialność dyscyplinarna rzemieślników]

1. Rzemieślnicy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie zasad etyki zawodowej i rzetelnego wykonywania rzemiosła.

2. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej i tryb postępowania dyscyplinarnego określają statuty organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła.

Rozdział 3

Samorząd gospodarczy rzemiosła

Art. 7. [Niezależność i zadania samorządu gospodarczego rzemiosła; organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła]

1. Tworzy się samorząd gospodarczy rzemiosła.
2. Samorząd gospodarczy rzemiosła jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa.
3. Organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła są:
 - 1) cechy;
 - 2) (uchylony);
 - 3) izby rzemieślnicze;
 - 4) Związek Rzemiosła Polskiego.
 - 5) (uchylony).
4. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła tworzone są z inicjatywy członków na zasadzie dobrowolnej przynależności.
5. Do zadań samorządu gospodarczego rzemiosła należy w szczególności:
 - 1) promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosła;
 - 2) nadzór nad organizacją i przebiegiem procesu przygotowania zawodowego w rzemiośle;
 - 3) udzielanie pomocy rzemieślnikom i innym przedsiębiorcom zrzeszonym w organizacjach samorządu gospodarczego rzemiosła;
 - 4) reprezentowanie interesów środowiska rzemieślniczego wobec organów administracji publicznej;
 - 5) uczestniczenie w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki, w tym prowadzenie szkół.
6. Właściwi ministrowie zasięgają opinii Związku Rzemiosła Polskiego odnośnie do projektów aktów prawnych dotyczących rzemiosła.
7. Za zgodą organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła jej:
 - 1) członkami mogą być także:
 - a) małżonek lub zstępny osoby, o której mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli uczestniczy w wykonywaniu przez tę osobę działalności gospodarczej w zakresie rzemiosła,
 - b) osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, niebędące rzemieślnikami, zatrudniające nie więcej niż 250 pracowników;
 - 2) członkami wspierającymi mogą być osoby prawne wykonujące działalność gospodarczą.

Art. 8. [Osobowość prawna organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła]

Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wymienione w art. 7 ust. 3 mają osobowość prawną.

Art. 9. [Cechy]

1. Cechy są organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła zrzeszającymi rzemieślników według kryterium terytorialnego lub według rodzaju działalności gospodarczej.
2. Podstawowym zadaniem cechu jest w szczególności utrwalanie więzi środowiskowych, postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodu, a także prowadzenie na rzecz członków działalności społeczno-organizacyjnej, kulturalnej, oświatowej i gospodarczej, a także reprezentowanie interesów członków wobec organów administracji i sądów.

Art. 10. [Spółdzielnie rzemieślnicze]

1. Spółdzielnie rzemieślnicze działają na zasadach określonych w przepisach Prawa spółdzielczego.
2. Zadaniem spółdzielni rzemieślniczych jest w szczególności organizowanie działalności usługowej i wytwórczej rzemiosła, udzielanie pomocy członkom w wykonywaniu ich zadań oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej i społeczno-wychowawczej.

Art. 11. [Izby rzemieślnicze]

1. Izby rzemieślnicze są organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła zrzeszającymi cechy, spółdzielnie rzemieślnicze, rzemieślników nienależących do cechów, a także inne jednostki organizacyjne, jeżeli ich celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła. Izby mogą w swych statutach przyjmować nazwy z dodatkiem wyrazów "przedsiębiorczość" lub "przedsiębiorca" użytych w odpowiednim przypadku, a także określić zawierających wskazanie regionu.
2. Podstawowym zadaniem izb rzemieślniczych jest pomoc w reprezentowaniu zrzeszonych organizacji oraz rzemieślników wobec organów administracji publicznej oraz innych organizacji i instytucji, udzielanie swym członkom pomocy instruktażowej i doradczej oraz przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych. Szczegółowy zakres zadań izb rzemieślniczych określają ich statuty.
3. Izby rzemieślnicze są uprawnione do potwierdzania egzaminów kwalifikacyjnych świadectwami czeladniczymi i dyplomami mistrzowskimi oraz do opatrywania ich pieczęcią z godłem Państwa.
- 3a. Izby rzemieślnicze są uprawnione do potwierdzania wyników egzaminów sprawdzających zaświadczeniami o posiadaniu wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.
- 3b. Izby rzemieślnicze realizują zadania określone w art. 44 ust. 3c ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
4. Ilekroć w przepisach prawa mówi się o izbie rzemieślniczej, należy przez to rozumieć izbę rzemieślniczą, utworzoną w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie, bez względu na nazwę przyjętą w jej statucie.

Art. 12. [Związek Rzemiosła Polskiego]

1. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wymienione w art. 7 ust. 3 pkt 1-3 mogą

powołać ogólnopolską reprezentację, zwaną "Związek Rzemiosła Polskiego".

2. W Związku Rzemiosła Polskiego mogą się zrzeszać izby rzemieślnicze, a także cechy o zasięgu ogólnopolskim.

3. Związek Rzemiosła Polskiego może być utworzony z inicjatywy co najmniej 10 organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, wymienionych w art. 7 ust. 3 pkt 2 i 3, oraz cechów ogólnopolskich, które zadeklarują członkostwo w tym związku w drodze uchwał walnych zgromadzeń.

4. Podstawowym zadaniem Związku jest zapewnienie zrzeszonym w nim organizacjom pomocy w realizacji zadań statutowych, rozwijanie działalności społeczno-zawodowej oraz reprezentowanie interesów rzemiosła w kraju i za granicą.

5. Związek Rzemiosła Polskiego pełni względem spółdzielni rzemieślniczych funkcje związku rewizyjnego, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Prawa spółdzielczego.

Art. 13. [Statuty organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła]

Szczegółowe zadania organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, ich ustrój, stosunki prawne członków ustalane są w statutach uchwalanych przez zjazdy lub walne zgromadzenia tych organizacji.

Art. 14. [Zasady gospodarki finansowej i wynagradzania pracowników organizacji samorządu gospodarczego]

Zasady gospodarki finansowej organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła oraz zasady wynagradzania zatrudnionych w nich pracowników określają walne zgromadzenia (zjazdy delegatów) tych organizacji, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 15.

1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy cechy, izby rzemieślnicze i Centralny Związek Rzemiosła ulegają przekształceniu lub likwidacji stosownie do wymogów określonych w art. 6 i 49 ustawy o działalności gospodarczej lub niniejszej ustawy.

2. Podstawę przekształcenia bądź likwidacji dotychczasowych organizacji rzemiosła stanowi uchwała walnego zgromadzenia lub odpowiednio zjazdu delegatów, powzięta w trybie przewidzianym dla dokonywania zmian statutów.

3. Majątek i zobowiązania cechów, izb rzemieślniczych i Centralnego Związku Rzemiosła przechodzą odpowiednio na nowe organizacje z dniem ich przekształcenia.

4. Pracownicy zatrudnieni dotychczas w cechach, izbach rzemieślniczych i Centralnym Związku Rzemiosła stają się pracownikami przekształconych organizacji.

Art. 16.

Cechy i izby rzemieślnicze mogą być tworzone w trybie inicjatyw założycielskich lub w drodze

podziału istniejących organizacji pod warunkiem zapewnienia samodzielności finansowej.

Art. 17.

1. Podstawą utworzenia cechu w trybie inicjatywy założycielskiej jest uchwalenie statutu cechu odpowiadającego wymogom określonym w art. 16 przez co najmniej 30 członków założycieli.

2. Podstawą utworzenia cechu w trybie podziału jest uchwała walnego zgromadzenia cechu podlegającego podziałowi, powzięta w trybie określonym w statucie, zawierająca postanowienia o zasadach podziału z uwzględnieniem podziału składników majątkowych oraz praw i zobowiązań cechu podlegającego podziałowi.

Art. 18.

Przepis art. 17 stosuje się odpowiednio do izb rzemieślniczych, z tym że liczba członków założycieli (cechów) wynosi co najmniej 20.

Art. 19.

1. Cechy rzemieślnicze, izby rzemieślnicze i Związek Rzemiosła Polskiego podlegają obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, uzyskują osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 20.

1. Organizacje rzemiosła, o których mowa w art. 15, przechodzą w stan likwidacji na podstawie uchwał walnych zgromadzeń lub odpowiednio uchwał zjazdów delegatów, powziętych w trybie przewidzianym w statucie.

2. Uchwała o likwidacji, o której mowa w ust. 1, określa zasady i tryb postępowania likwidacyjnego i wskazuje inną organizację rzemiosła, która przejmie majątek likwidowanej organizacji.

Art. 21.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1989 r.

¹ Art. 2 ust. 1 zmieniony przez art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lipca 2025 r.

² Art. 2 ust. 4 zmieniony przez art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lipca 2025 r.

³ Art. 2 ust. 6 zmieniony przez art. 5 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lipca 2025 r.

⁴ Art. 2 ust. 7 dodany przez art. 5 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lipca 2025 r.

⁵ Art. 2 ust. 8 dodany przez art. 5 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lipca 2025 r.

⁶ Art. 3 ust. 3b zmieniony przez art. 7 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dnia 1 września 2021 r.

⁷ Art. 4 ust. 1a dodany przez art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 21 maja 2025 r. (Dz.U.2025.769) zmieniającej nin. ustawę z dnia 13 lipca 2025 r.